

عنوان مقاله:

جایگاه مردم در فلسفه تاریخ امام خمینی (ره) باتکیه بر دفاع جمعی

محل انتشار:

فصلنامه سیاست دفاعی، دوره 30، شماره 115 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 31

نویسنده:

میکائیل وحیدی راد - استادیار، گروه تاریخ، دانشگاه شهیدبهبشتی، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

رویکرد امام خمینی (ره) به تاریخ، نه تنها رویکرد سیاسی نیست و وقایع سیاسی در آن اهمیتی ندارند، بلکه ایشان نگاه ملی به تاریخ را نیز بر نمی تابند و از این منظر، فلسفه تاریخ دینی را مبتنی بر نگاه الهی بر روند تاریخ، ساری و جاری می دانند. بر همین اساس، دستگاه فلسفه تاریخ ایشان نیز برگرفته از قرآن و سیره ائمه معصومین (ع) است که بسیار متفاوت از مکاتب غربی است که با نگاه اومانیستی بر نقش آفرینی صرف انسان تاکید دارند. امام خمینی (ره) با هستی شناسی و انسان شناسی متفاوت، دستگاه فلسفی جدیدی را پی ریزی نمودند که با وجود توجه به انسان از منظر انسان مسئول و سرنوشت ساز، نقش خداوند در آن نیز غیرقابل انکار بوده و از بنیادهای هستی به شمار می رود. پژوهش حاضر با کاربری روش تاریخی و با استفاده از توصیف و تحلیل بیانات و آثار ایشان، درصدد است اصول اساسی را که این دستگاه فلسفه تاریخ بر آن مبتنا دارد، دریابد و مشخص نماید در این فلسفه مردم چه جایگاهی دارند و در مراحل مختلف این دستگاه ایفاگر چه نقشی هستند. براساس یافته های نوشتار حاضر، ایشان با نگاهی توحیدی برگرفته از قرآن، فلسفه تاریخ خود را بنیاد نهادند و در این میان با تقسیم بندی کلان هستی به دو جبهه حق و باطل و قرارگیری مردم در هر کدام از جبهه ها مسیر و پایان مشخصی را برای هر جبهه تصویر می کنند. ایشان بر منازعه دائمی میان این دو اشاره و بر پیروزی مهاجر الی الله تاکید دارند. مبارزه همیشگی که تلاش برای تاسیس حکومت اسلامی ذیل مفهوم "امانت" و تقدیم آن به صاحب الزمان با ظهور ایشان تاریخ به پایان خود خواهد رسید. بررسی شیوه اندیشه ایشان در حوزه فلسفه تاریخ با عمل ایشان به مثابه رهبر سیاسی بر وحدت و عدم وجود تضاد درونی در دستگاه فلسفه تاریخ ایشان دلالت می کند.

کلمات کلیدی:

فلسفه تاریخ، محرک تاریخ، پایان تاریخ، منازعه دائمی، امانت

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1355609>

